

Сенильдi психоздардың дамуына әсер ететiн факторлар. Қарттық жаста кездесетiн психикалық бұзылыстары бар науқастар реабилитациясы.

Дайындаған: Бекмағамбетова А.

Топ: 12-025-01

Қабылдаған:

Жоспар

- Кіріспе
- Негізгі ой;
- Қартаюу процесі;
- Қартаюу процесі кезіндегі психикалық өзгерістер;
- Сенильді психоз қалай көрініс береді?
- Сенильді психоз қалай емделеді?
- Қолданылған әдебиеттер.

- 60 жас – 3-5%
- 80 жас – 20%
- 85 жастан жоғары – 25%

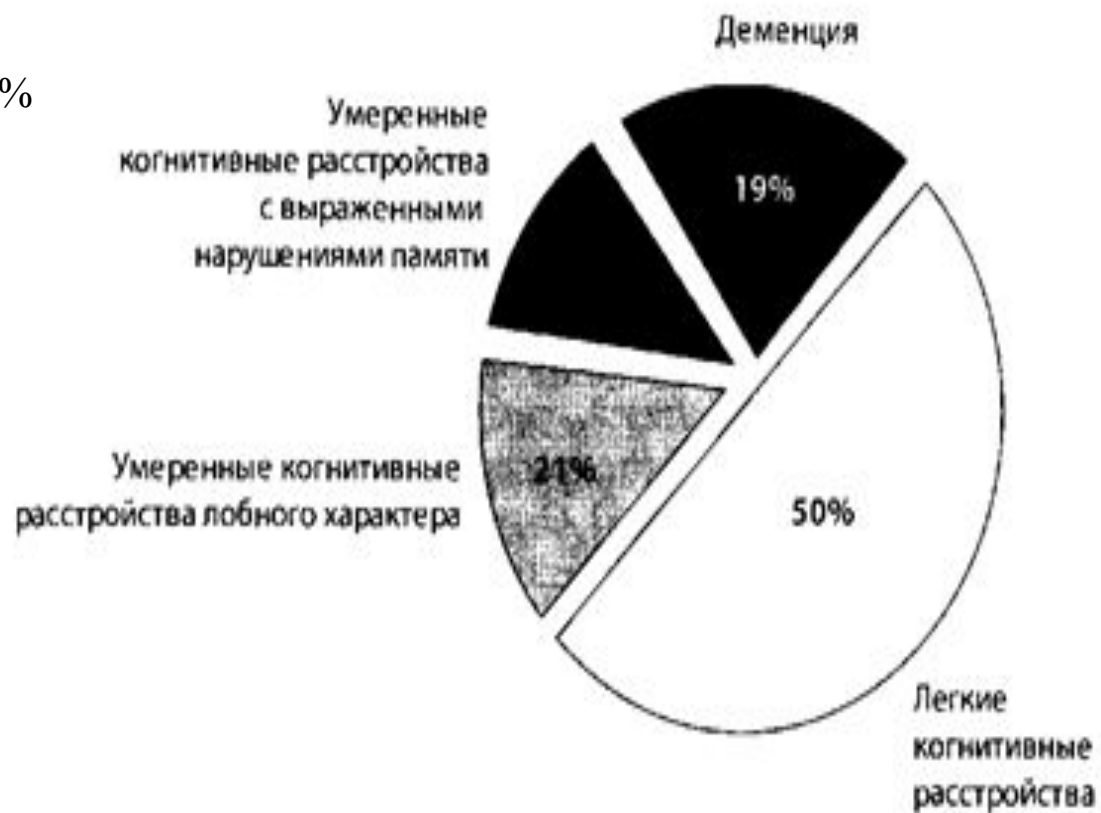

Рис. 3.4. Когнитивные расстройства при болезни Паркинсона.

Психологияда өмірдің кеш кезеңінің анықтамасы жоқ. Ереже бойынша ғалымдар барлық психологиялық және медициналық жағдайы бірдей емес, егде кезең тобына 60-тан 75-ке дейінгі жасты жатқызады. Бұл топқа кіретін адамдар үшін белсенділік деңгейі айтарлықтай жоғары сақталған, ал олар үшін әлеуметтік-психологиялық бейімделуді және осы арқылы психологиялық өзін жақсы сезінуді бұзу маңызды проблемалардың бірі болып табылады.

Қартаюу процесінде байқылайтын психикалық өзгеріс орталық нерв жүйесіндегі иннервация процесімен байланысты. Қартаюудың басталуының жан-жақты және жалпы белгісі болып реакция беру уақытының айтарлықтай ұлғаюы болып табылады. Бұл мынадан көрінеді: күштің азаюында және өмір сүргіштіктің негізгі процесінің қозғалысында, сенсорлық функцияның көбін жаулап алғандықтан моторикада да, жаңа қабылдауда, егде адамдардың барлық мінез-құлқында, өзгермелі жағдайда бейімделуінен психологиялық өзгерістердің себептері (Биррен).

Қартаюудың алғашқы кезі (сыртқы) – бұл хроникалық аурулармен ауланбайтын орташа процесс. Қартаюудың екінші кезі (ішкі) – қартаюудың функцияларына әсер ететін денсаулықтың патологиялық нашарлауы мен және әртүрлі хроникалық ауруларымен байланысты.

Бұл процестің екеуіне де өмір стилі стресстер моральды-этикалық принциптер әсер етеді.

Қартаю кезіндегі күштің өзгеруі мен психикалық процестердің қозғалысы нашар индивидуальды мінездің психикалық қызметінің өзгеруі негізінде қартаюға гетерохрондық сияқты естің интеллекттің, өмірлік тәжірибенің индивидуальды сананың, тұлғалық сапаның бұзылуы жатады. Бұл жеке механизм компенсациясы мен жасерекшелік өзгерістерін бейімделудің формалдануына әкеледі.

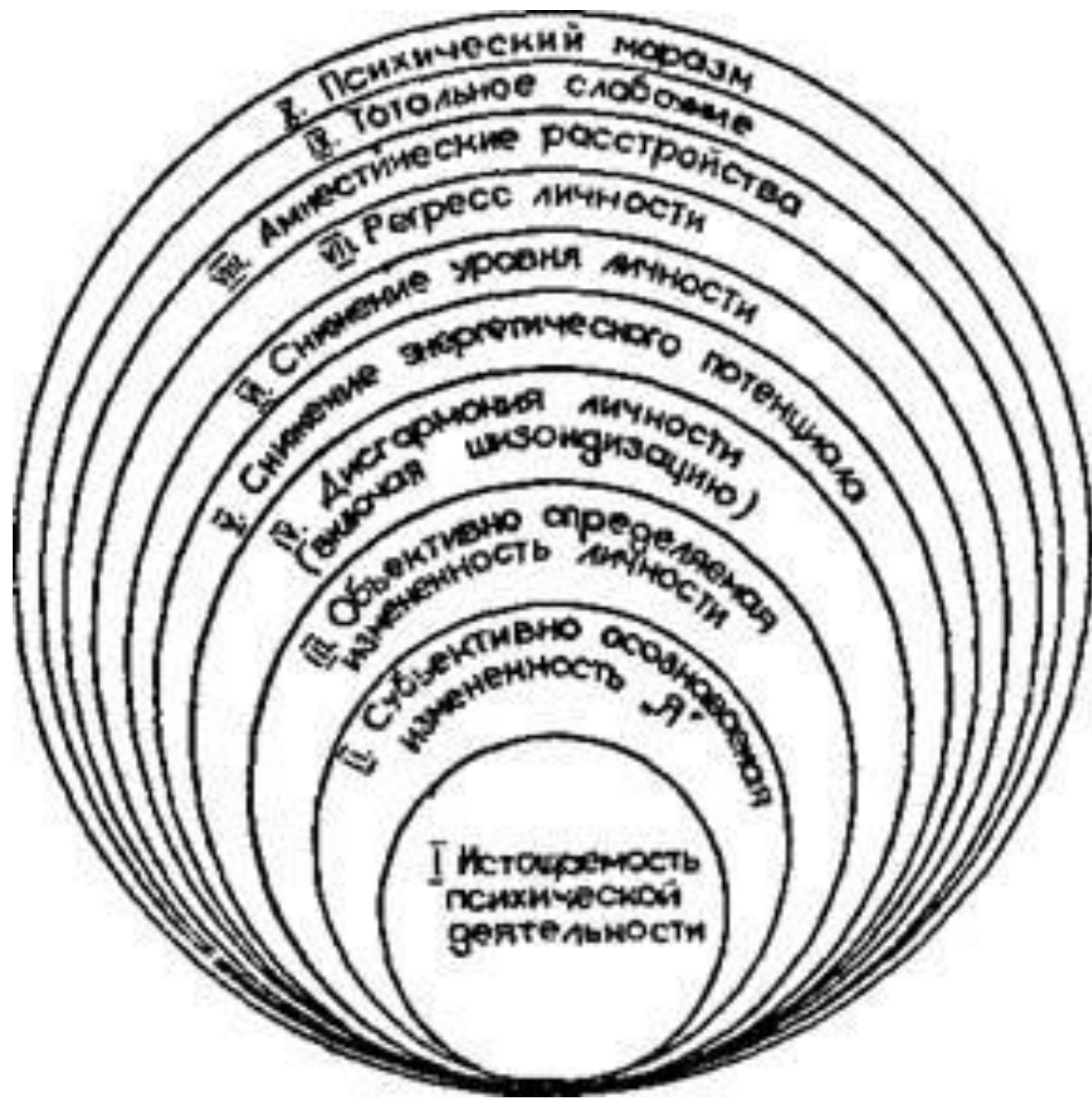
Қарттық жас – қартаю процесі ашық көрінетін, онтогенездің аяқталу кезеңі.

Қазіргі кезде қартаюдың әртүрлі анықтамалары бар. Авторлардың кейбіреулері қартаюды клеткалық заттың физико-химиялық құрылым өзгерісі есебінен реактивті клеткалардың біртіндеп әлсіреуі деп қарайды. Басқаларының ойынша, қартаю ішкі және сыртқы ортадан қорғанудың мінез-құлықтың физиологиялық, биохимиялық төмендеуі. Сондай-ақ, қартаюды өмір сүруінің және қорғанудың төмендеуіне әкелетін мінез-құлық пен организмнің есейген сайын өзгеруі.

Сенильді психоз

Сенильді психоз адамдар қарттық жасында ұшырайтын аурулар тобына кіреді. Жиі сенильді немесе қарттық психоз депрессивті және параноидальді қалып немесе интеллект төмендеумен көрінеді. қарттық шақта адамның психикалық жүйесі әлсірейді, кедейленеді, инволюцияға ұшырайды. Бұл процесс қалыпты болып есептелінеді, сонымен қатар қарттық интеллекттің төмендеуі патологиялық процесс. Көптеген эксперименттердің нәтижесі бойынша қарттық шақта кездесетін деменция ер адамдарға қарағанда әйел адамдарда жиі кездеседі. Егер отбасы мүшелерінде осы қарттық деменция кездесе, бұл ауру басқа туыстарында да болы мүмкін.

V. Психический маразм

VI. Тотальное слабоумие

VII. Амнестические расстройства

VIII. Регресс личности

IX. Снижение уровня личности

X. Снижение энергетического потенциала

XI. Дисгармоничная личность
(высокая шизоидизацию)

XII. Объективно определяемая
измененность личности

XIII. Субъективно осознаваемая
измененность личности

XIV. Истощаемость
психической
деятельности

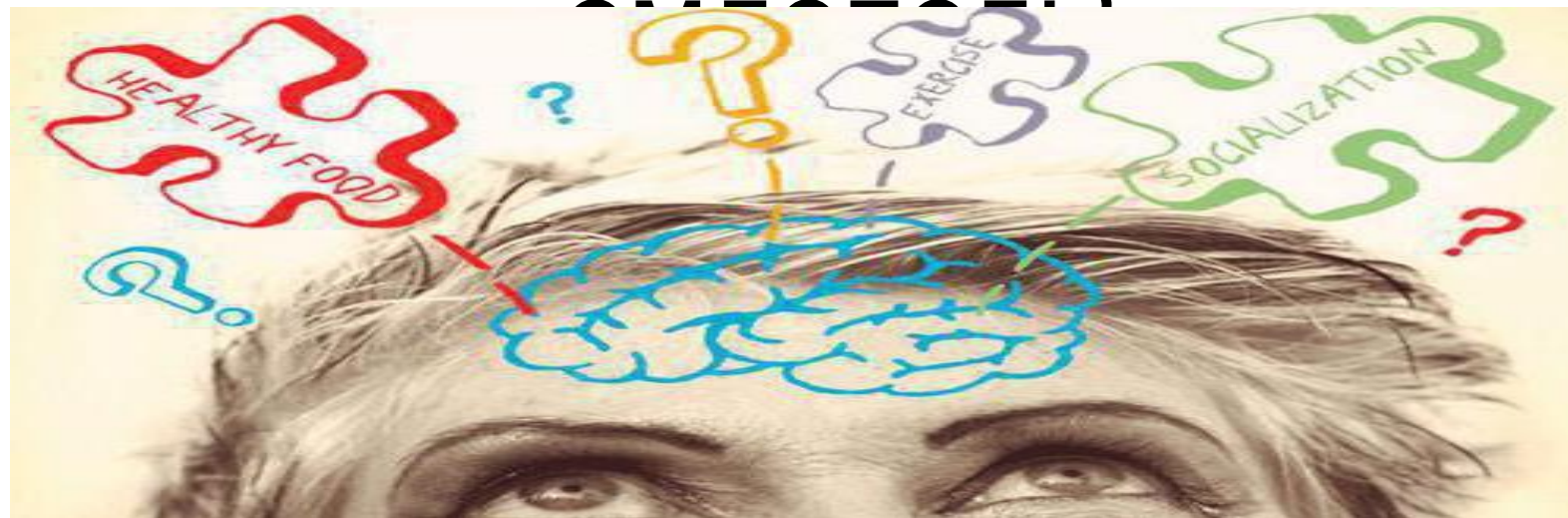
Сенильдi психоз қалай көрiнiс бередi?

- Сенильдi психозға шалдыққан адамда тұлғалық, өзiнiң мiнезiне тән даралығы жоғала бастайды. Пациентте критика, ойлау қабiлетi төмендейдi, адам жаға нәрселердi игере алмайды, жаңа дағдыларды игере алмайды. Есте сақтау қабiлетi сөне бастайды. Ару басында жақын уақытты игерген тәжiрибелерiн, кейiн бiртi-бiрте өмiр бойы жинаған тәжiрибелерi мен дағдыларын ұмыта бастайды.
- Пациент өзiнiң өмiрiнде болмаған жағдайларды есiне түсiре бастайды, көп сөздi, бiртектi болып келедi. Соңында элементарлы физикалық қасиеттерi қалады. Деменция фонында пациенттiң психикалық мiнезi алма – езек өзгерiп тұруы мүмкiн. Бұл қорқыныш немесе шулы типтi депрессия, сандырақты қалыптың пайда болуы, қызғаныш сезiмi, материалды ущерб типтерi. Мұндай нақастар соматикалық типтегi арлар және санасының шатасуымен бiрге жүредi.
- Сенильдi психозбен нақастарда жиi депрессия байқалады. Депрессия орта дәрежелi бiрақ ұзаққа созылады. Бұл қалыпта адамға еш нәрсе жақпайды, ашлы, тiтiркенгiш. Ипохондриялық армен зардап шегедi. Сенилдi психозбен 70-80 жас аралығындағы адамдар жиi шалдығады.

Сенильдi психоз қалай

Сенильдi психоздың емі қиын. Мамандар әдетте симптоматикалық ем тағайындайды. Әр жағдайда терапевтикалық схема индивидуалды түрде таңдалынады. Сенильдi психоздың ағымы, қосалқы аурулар ескеріледі. Бірақ айта кету керек, қазіргі кезде сенильдi психоздан құтқаратын ем жоқ. Басты пкцент симптоматикалық емге беріледі.

Егер сананың шатасуы, мазасыздық байқалса, дәрігер седативті әсер ететін нейрелептиктер тағайындайды. Мысалы, сонепакс, тизерцин, аз дозада.

Депрессивті қалыпта аз дозада антидепрессанттар және седативті препараттармен (амитриптилин, пиразидол) қосып беріледі.

Сенильдi психозбен науқас өте мазасыз, ұйқысы нашар. Бұл жғдайда нейрелептиктер және транквилизаторлармен жүргізіледі. Транквилизаторлар гипнотикалық қасиетке ие: радедорм, феназепам, хлорп-ротиксен. Сонымен қатар науқасқа дұрыс күтім, мейірім өте қажет және ем жүргізуде маңызды орынға ие.

- <http://spbmu.s-psy.ru/obucenie/kurs-psihiatrii/5-kurs-lecebnyj-fakultet/elektronnyj-ucebnik-po-psihiatrii/tema-no13-psihičeskie-rasstrojstva-pozdnego-vozrasta-/psihičeskie-rasstrojstva-pozdnego-vozrasta-v-r-piotrovskaa->